

**DODATČNÉ ODPOVĚDI NA NĚKTERÉ DOTAZY ÚČASTNÍKŮ
SEMINÁŘE PRÁVNÍ VĚDOMÍ PRO UČITELE ZŠ
KONANÉHO DNE 27. 4. 2017 NA ZŠ NÁM. 28. ŘÍJNA 1019, ŽATEC
LEKTORKA: EVA VAŇKÁTOVÁ**

- **Nečinnost OSPOD**

Pokud škola vyčerpá všechny zákonné možnosti (např. při zjištění záškoláctví), je povinna případ předat orgánům sociálně-právní ochrany dětí obci s rozšířenou působností.

Pokud má škola prokazatelnou informaci o tom, že OSPO konat nebude, nechce (nechte si potvrdit písemně!!!), obraťte se na nadřízený orgán, což je krajský úřad.

V případě Žatce se jedná o:

Krajský úřad Ústeckého kraje,

Velká Hradební 3118/48,

400 02 Ústí nad Labem

Odbor sociálních věcí – oddělení sociální práce

Budova C: Ústí n. L., ul. Stroupežnického 1326/16

Mgr. Radka ŠTASTNÁ, samostatná referentka

č. dv. 107 (budova C), **tel. 475 657 422, e-mail: stastna.r@kr-ustecky.cz**

Agenda: sociálně-právní ochrana dětí + sociální kuratela pro děti a mládež + týrané a zneužívané děti + pověřené osoby k výkonu sociálně-právní ochrany dětí

Správní obvody obcí s rozšířenou působností: Děčín, Chomutov, Louny, Lovosice, Most, Podbořany, Rumburk, Varnsdorf a **Žatec**

DOPORUČUJI: spojit se s referentkou telefonicky, mailem a poté podat oficiální stížnost **PÍSEMNĚ!!!** s razítkem školy a podpisem statutárního orgánu školy (tj. ředitelka/ředitel).

• **Příměstský tábor**

Příměstské tábory většinou organizují právnické osoby v podobě škol, školských zařízení, domů dětí a mládeže nebo neziskových organizací. Je-li tomu tak, vystupují vedoucí těchto táborů jako pedagogičtí pracovníci, tudíž nad dítětem vykonávají pedagogický dohled - mají dohledovou povinnost, zároveň jsou kryti pojistkou zaměstnavatele.

Pokud tomu tak není a učitelé školy se rozhodnou uspořádat příměstský tábor, a zároveň nemají práci nařízenou zaměstnavatelem jako přesčasovou, ani na tuto dobu nemají uzavřenou dohodu o provedení práce, **vystupují v tomto čase jako jakákoli jiná fyzická osoba**. Je to stejný případ, jako kdyby si rodiče dali hlídat dítě k sousedce.

Takže **je zapotřebí si uvědomit několik faktů:**

- 1) **Odpovědnost za škodu nesou po celou dobu akce zákonní zástupci žáků** (v tomto případě dětí, neboť ty zde nevystupují jako žáci).
- 2) Pokud dojde k nějaké škodě na majetku, zdraví, půjde o to, jak se vedoucí tábora dohodnou s rodiči. Pokud by dohoda nebyla možná, **přistupuje se k občanskému (civilnímu) soudnímu řízení** podle Občanského soudního řádu (zákon č. 99/1963, Sb.).
- 3) Řízení se pak koná u toho soudu, který je věcně a místně příslušný - okresní soud (konkrétně Okresní soud v Lounech). Veškeré **důkazy k řízení jsou povinni předkládat účastníci soudního řízení**, tj. žalobce/navrhovatel a žalovaný).

ALE NESMUTNĚTE, I TAKOVÝM SITUACÍM SE DÁ VE VAŠEM PŘÍPADĚ PŘEDEJÍT. ZDE JE NĚKOLIK (Z MÉHO POHLEDU UŽITEČNÝCH) DOPORUČENÍ:

- 1) **Určete jasně stanovaná pravidla** (ne nepodobná školnímu řádu), prokazatelně s těmito pravidly seznámte děti i jejich zákonné zástupce a nechte si vše podepsat rodiči i dětmi.
- 2) Vzhledem k tomu, že nejste chráněni žádnou pojistkou, **trvejte na tom, aby rodiče** na dobu příměstského tábora **uzavřeli** pro svoje děti **úrazovou pojistku** (v případě 1 týdne v ČR je vyjde asi na 50,- Kč) a dále tzv. **Pojištění občanské odpovědnosti**, které pokryje škody, jež nastanou v běžném občanském životě, hrách či aktivitách dětí, apod. Je to tzv. pojistka na blbost, uzavírá se na 1 rok (i na déle) a její roční částka se pohybuje od 600 do 7 500 Kč podle výše pojistného plnění).
- 3) A také si nezapomeňte tábor s dětmi náležitě užít ☺

- **Rozchod na školním výletě**

1) Pro zajištění bezpečnosti a ochrany žáků ve škole i na školních akcích vycházíme z několika právních dokumentů. Tím nejdůležitějším je **vnitřní směrnice k zajištění BOZ vydaná ředitelem školy** (měla by ji mít každá škola).

2) **Za bezpečnost a ochranu zdraví všech účastníků akce** (výletu), tedy žáků i pedagogů, popř. ostatních osob, **odpovídá výhradně škola**. Pedagogové, kteří se výletu zúčastní a jsou v zaměstnaneckém poměru ke škole, odpovídají zaměstnavateli za škodu pouze v rozsahu stanoveném zákoníkem práce, kde platí, že se zaměstnanci musí prokázat zavinění.

3) **Škola** (potažmo učitelé) **se nemůže zříct zodpovědnosti při vykonávání dozoru nad nezletilým žákem**. Příslušný dozor musí vykonávat po celou dobu dané školní akce (i mimo školu). V případě, že **nemůže nad žáky vykonávat při rozchodu odpovídající dozor, neměla by rozchod žákům povolit**. Nemůže ani přenést zodpovědnost na rodiče.

4) Nicméně i tato situace má řešení. **Nastavte žákům jasná pravidla**, seznamte je s možnými riziky i s postupy, jak těmto rizikům předcházet. Toto **poučení si nechte dětmi podepsat**.

5) Dále **informujte zákonné zástupce** o tom, že během výletu **dojde k individuálnímu rozchodu** dětí s tím, že:

- škola (učitelé) se takovým rozchodem nezříkají dohledové povinnosti,
- dohledová povinnost bude vykonávána tak, že **žáci budou znát místo, na kterém se učitelé budou nacházet**, popř. mít jejich telefony, popř. nějaká jiná úprava
- Žáci se budou smět **pohybovat pouze ve 3členných skupinkách**, apod....

TO UŽ JE NA VÁS, JAK SI PRAVIDLA STANOVÍTE, NICMÉNĚ BYCH S TĚMITO INFORMACEMI PRO ZÁKONNÉ ZÁSTUPCE NEOPOMNĚLA ZMÍNIT větičku typu:

- **zákonný zástupce může v rámci těchto informací vyjádřit negativní stanovisko s individuálním rozchodem** dítěte, v takovém případě u tohoto konkrétního dítěte k žádnému rozchodu nedojde.

Pokud byste se chtěli zříci dohledové povinnosti, museli byste rodičům oznámit časově přesný začátek a konec rozchodu (na minuty) a vymežit prostor, na kterém se budou děti pohybovat - stejně tak zaslat rodičům mapu s GPS souřadnicemi. Což je nesmysl a s tímto zřejmě rodiče souhlasit nebudou.

- **Pauza mezi dopoledním a odpoledním vyučováním**

Zde je několik možností, jak řešit dohled v této době:

- 1) **Žák školy je přihlášen do školní družiny**, na oběd jde **s vychovatelkou**, která nad ním **má dohledovou povinnost** - toto se ale může týkat pouze žáků 1. stupně.
- 2) U žáků 2. stupně je možnost, že **žák bude přihlášen do školního klubu** (zpoplatněného 100 Kč/měsíc) a v rámci tohoto klubu mu bude na dobu polední přestávky **zajištěn pedagogický dohled**, vč. doprovodu a návratu do/ze školní jídelny a dále v době před začátkem odpolední výuky.
- 3) Ředitel školy rozhodl, že **v době pauzy na oběd nebude nad žáky 2. stupně (popř. 5. tříd) vykonávám pedagogický dohled**. Do školního řádu je nutno zakomponovat větu, že... **mezi dopoledním a odpoledním vyučováním mají žáci přestávku na oběd v délce jedné vyučující hodiny. V této době mají možnost navštěvovat školní jídelnu v..... Tato přestávka nespadá do doby výuky a škola nemá nad žáky dohledovou povinnost.**
- 4) Zároveň si je ale škola vědoma faktu, že provede-li žák během této doby NĚCO, nelze mu udělit žádné kázeňské opatření.

A poslední na závěr (citace):

Problematikou vykonávání dohledu nad dětmi a nezletilými žáky v zařízení školního stravování s právní subjektivitou se zabývá právní výklad MŠMT č. 1/2005.

Z citovaného právního výkladu vyplývá, že povinnost zajistit bezpečnost a ochranu zdraví dětí, žáků a studentů – strážníků při poskytování školního stravování (§ 29 zákona č. 561/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů) a vykonávat dohled nad dětmi a nezletilými žáky – strážníky (§ 164 odst. 1 písm. h) zákon č. 561/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů) **má právnická osoba, která vykonává činnost školního stravování (pokud je jídelna součástí školy, tak škola; pokud je jídelna samostatný subjekt, pak zaměstnanci jídelny)**. Způsob, jakým tento dohled bude zajištěn, je na rozhodnutí ředitele tohoto zařízení. Konkrétně to znamená, že **povinnost zajistit dohled nad nezletilými žáky má školní jídelna, a to svými zaměstnanci, a nikoliv učitelé školy, jejíž žáci se v jídelně stravují.**

Eva Vaňkátová

aevab@centrum.cz